

**UCHWAŁA NR XI/56/25
RADY GMINY W DOBRONIU**

z dnia 27 marca 2025 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
w Gminie Dobroń w 2024 roku oraz potrzeb związanych z realizacją zadań**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj.: Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj.: Dz.U. z 2025 r. poz. 49) – **Rada Gminy w Dobroniu uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Dobroń w 2024 roku oraz potrzeby związane z realizacją zadań, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobroń.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy w Dobroniu

Janusz Szerffel

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
WSPIERANIA RODZINY W GMINIE DOBRÓŃ NA LATA 2023-2025
ZA 2024 ROK**

I. Ogólne założenia

Rodzina jako jednostka stanowiąca centrum działań opiekuńczo-wychowawczych jest narażona na różnego rodzaju problemy i dysfunkcje. Wspieranie rodziny jest bardzo ważne i gwarantuje sukces w doskonaleniu społeczeństwa. Stosując ustawę, należy mieć na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo dziecka do wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka oraz do powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Na terenie Gminy Dobroń pracę z rodziną koordynuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroniu. Ośrodek pracuje z rodzinami mającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze. Pracę z rodziną w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobroniu poza asystentem rodziny prowadzą wszyscy pracownicy socjalni, którzy współpracują z rodzinami objętymi wsparciem asystenta rodziny, ale również z tymi rodzinami, które nie wymagały tej pomocy.

Realizowany Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Dobroń na lata 2023-2025 został przyjęty uchwałą nr XLVIII/350/23 Rady Gminy w Dobroniu z dnia 28. lutego 2023 roku. Stanowi istotny element polityki lokalnej wobec problemu niewydolności opiekuńczo-wychowawczych rodzin z dziećmi, które przeżywają trudności w wypełnianiu ról rodzicielskich, a jego celem jest stworzenie warunków do prawidłowego wypełniania przez rodziny tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Odbiorcami programu są też przedstawiciele instytucji służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Podstawą prawną realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dobroń na lata 2023-2025 jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2025 r. poz. 49). Założeniem podstawowym ustawy jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, zwłaszcza jeśli ma ona trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Chodzi o zapewnienie pomocy, która wyeliminuje groźbę zabrania dziecka rodzinie lub, w szczególnych sytuacjach, szybki powrót do rodziny po okresowym pobycie poza nią.

Założeniem podstawowym ustawy i programu wspierania rodzin jest szeroko rozumiana pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wsparcie działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Cel ten jest realizowany poprzez prowadzenie działań profilaktycznych sprzyjających wzmacnianiu więzi rodzinnych, wsparcie rodzin dysfunkcyjnych oraz zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci i młodzieży.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Zgodnie z art.179 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Wykonywanie zaplanowanych celów odbywa się poprzez realizację zadań przez instytucje i podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny i przy aktywnym zaangażowaniu dzieci i rodziców.

II. Podmioty realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny

Lp.	Nazwa instytucji, organizacji i innych podmiotów	Rodzaj działalności
1.	Gminny Ośrodek Pomocy	-pomoc pracowników socjalnych w opiece i wychowywaniu

	Spółecznej	dziecka poprzez pracę socjalną, zawarcie kontraktu socjalnego, wsparcie asystenta rodziny, zapewnienie osobom poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego); -udzielanie świadczeń z pomocy społecznej: pomocy finansowej, usługowej, rzeczowej, dożywianie uczniów i dzieci w szkołach i przedszkolach, udzielanie schronienia; -udział pracowników socjalnych i asystenta rodziny zaangażowanych w pracę z rodzinami w szkoleniach celem doskonalenia umiejętności pracy z rodzinami wykazującymi się bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz z rodzinami, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej; -podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa członków rodziny; -doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny znajdującymi się na terenie gminy oraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach , Sądem Rejonowym Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich w Łasku.
2.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	- prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	-podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin; -opłata wypoczynku dla dzieci z programem profilaktyki uzależnień; -organizowanie zajęć w ramach świetlicy socjoterapeutycznej; -opracowanie i udostępnianie programu profilaktyki uzależnień i innych opracowań dotyczących udzielania pomocy rodzinom z problemem uzależnień.
4.	Stanowisko ds. oświaty w Urzędzie Gminy	-przyznawanie i wypłacanie stypendiów dla uczniów; -organizowanie dowożenia uczniów do szkół.
5.	SP Gminny Ośrodek Zdrowia	- prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
6.	Szkoły podstawowe	- działalność edukacyjno-wychowawcza; -wsparcie pedagoga, psychologa dla rodziców i uczniów; -organizowanie zajęć wyrównawczych w ramach świetlic szkolnych.
7.	Kluby sportowe	-opracowanie i realizacja programów sportowych, wypoczynku z profilaktyką uzależnień
8.	Parafia	-działalność charytatywna (pomoc rzeczowa i finansowa dla rodzin)
9.	Organizacje pozarządowe, fundacje, stowarzyszenia	- integracja i bezpieczeństwo -organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci.
10.	Policja	-zakładanie „Niebieskich Kart”, współpraca z pracownikami GOPS; - monitoring środowisk dysfunkcyjnych;

III. Struktura zatrudnienia w zakresie realizowania Gminnego Program Wspierania Rodziny

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobroniu w 2024 zatrudniono 1 asystenta rodziny w ramach umowy o pracę, wymiar czasu pracy: 3/4 etatu. Ponadto zadania w ramach Programu realizowane były przez pracowników socjalnych Ośrodka.

Na sfinansowanie wynagrodzenia z pochodnymi dla asystenta rodziny wydatkowano z budżetu Gminy kwotę **15.143,15 zł** oraz z dotacji Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego **8.893,91 zł**. Asystent rodziny do dnia 11.09.2024 roku przebywał na urlopie macierzyńskim.

W okresie pobytu asystenta rodziny na urlopie rodziny były nadzorowane i monitorowane przez pracowników socjalnych Ośrodka.

IV. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę, powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Do zadań gminy zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w wyżej wskazanych formach pieczy zastępczej.

W 2024 roku w systemie pieczy zastępczej było 12. dzieci, z tego 4. dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Porszewicach, 8. dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej. Całkowity koszt pobytu dzieci w rodzinie zastępczej wynosił **55.339,30 zł**. Całkowity roczny koszt pobytu dzieci w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej wyniósł – **170.319, 85 zł**.

Współfinansowanie przez Gminę Dobroń pobytu dziecka w pieczy zastępczej wiąże się z ponoszeniem kosztów odpowiednio:

- 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy,
- 30 % w drugim roku pobytu dziecka w pieczy,
- 50 % w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy.

W 2024 roku Gmina Dobroń ponosiła odpłatność w 10 przypadkach 50% kosztów, a w 1-10%.

IV. Działania pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny

Głównym działaniem w 2024 r. w zakresie realizacji ustawowych zadań była pomoc świadczona przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej, tj. udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, poradnictwo dotyczące udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz przez asystenta rodziny. Rola asystenta polega na całościowym wspieraniu rodziny, wspomaganiu rozwoju kompetencji. Nadrzędnym celem jego pracy jest przeciwdziałanie konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Podstawowym celem asystenta rodziny jest dążenie w swojej pracy do tego, by dana rodzina osiągnęła właściwą stabilizację życiową, a także możliwości wzięcia odpowiedzialności za swoje życie. Elementarne zadanie asystenta rodziny to podejmowanie działań mających na celu wspieranie rodzin poprzez wypełnianie funkcji wychowawczych, socjalizacyjnych, opiekuńczych.

Asystent rodziny wykonuje również zadania bardziej szczegółowe, do których zaliczyć można między innymi:

·udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów w rodzinie:

- a) wychowawczych;
- b) psychologicznych;
- c) społecznych;
- d) socjalnych;
- e) zawodowych.

- dążenie do poprawy warunków życia rodzin;
- zachęcanie rodzin do możliwości korzystania także z innych form pomocy;
- towarzyszenie rodzinom o charakterze dysfunkcyjnym;
- dążenie do wzmacniania więzi w rodzinach;
- utrzymywanie stałych relacji z rodzinami;
- sporządzanie planu pomocy;
- prowadzenie właściwej dokumentacji;
- sporządzanie opinii dotyczących rodziny;
- prowadzenie konsultacji o charakterze indywidualnym;

- podejmowanie interwencji;
- diagnozowanie problemów;
- motywowanie do działań;
- podejmowanie współpracy z innymi podmiotami pomocniczymi oraz wspierającymi;
- dążenie do integracji rodziny ze środowiskiem.

Warto wspomnieć również o tym, że szczegółowe cele i zadania, jakie przyświecają pracy asystenta rodziny mogą być również określone w standardach świadczenia tejże pracy, do szczególnych zadań zalicza się także:

- pomoc w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych rodziny;
- kreowanie warunków umożliwiający wzrost umiejętności opiekuńczych oraz wychowawczych w rodzinie;
- motywowanie i wspieranie członków rodziny w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych;
- propagowanie aktywizacji zawodowej w rodzinach;
- motywowanie do wzrostu umiejętności o charakterze społeczno-socjalnym;
- propagowanie kultury, nauki, wspieranie w działaniach z zakresu zdobywania wykształcenia.

Praca z asystentem rodziny ma pobudzać członków rodziny między innymi do rozwoju na wszystkich płaszczyznach życia, które mogą się przyczynić do poprawy sytuacji rodzinnej. W sytuacji, gdy dana rodzina osiągnie wszelkie umiejętności umożliwiające samodzielny, właściwy byt, potrzeba zatrudnienia asystenta nie będzie konieczna.

Praca oraz zadania wykonywane przez asystenta rodziny odbywają się na kilku etapach:

- nawiązaniu kontaktu i podjęciu współpracy;
- rozpoznaniu sytuacji;
- zaplanowaniu pracy;
- wykonywaniu planu pracy;
- dokonywaniu oceny okresowej;
- dokonaniu oceny końcowej;
- zakończeniu współpracy.

W 2024 roku pracą asystenta rodziny objętych było 10 rodzin w tym 1 rodzina została zobowiązana przez sąd do pracy z asystentem rodziny. Zakończono współpracę z 4. Rodzinami w tym: W 2 przypadkach z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania rodziny. W 1 przypadku z uwagi na zgon oraz w 1 przypadku z uwagi na uzyskania przez najmłodsze dziecko pełnoletniości.

W 2024 roku asystent rodziny wziął udział w następujących bezpłatnych szkoleniach:

1. *Będę rodzicem – szkolenie dla kadr z wykorzystaniem symulatorów niemowląt, dotyczące budowania świadomości rodzicielskiej, jako czynnika profilaktycznego przemocy domowej oraz patologii społecznych* – Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, 18.10.2024 r.

Metoda dialogu motywującego w pracy asystenta rodziny – Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, 05.11.2024 r.

2. *W poszukiwaniu rozwiązań. Metoda GROW w pracy asystenta rodziny* – Ogólnopolskie Stowarzyszenie Asystentów Rodziny, 27.11.2024 r.

3. *Spotkanie informacyjno – szkoleniowe w zakresie zarządzania dostępnością infrastruktury związanej ze świadczeniem usług społecznych* – Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, 10.12.2024 r.

4. *Dbaj o siebie, by skutecznie pomagać innym – budowanie dobrostanu asystentów rodziny* – Ogólnopolskie Stowarzyszenie Asystentów Rodziny, 12.12.2024 r.

V. Program „Za życiem”

Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” wprowadzony został na podstawie **Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”**. Ustawa ma na celu wsparcie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi, w przypadku ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia albo nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym rozwoju dziecka lub czasie porodu. W ramach Programu „Za Życiem” wsparcia socjalnego udziela asystent rodziny. Pomoc asystenta rodziny jest przyznawana na wniosek złożony w ośrodku pomocy społecznej. Przy rozpatrzeniu wniosku nie jest stosowana procedura wymagająca przeprowadzenia przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego. Celem oddziaływań asystenta rodziny w ramach realizacji ustawy i programu „Za życiem” jest lepsze funkcjonowanie kobiet w ciąży, w szczególności ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem poprzez koordynację poradnictwa w zakresie pielęgnacji, opieki i wychowania dziecka z niepełnosprawnością oraz kwestii prawnych czy pomocy psychologicznej, rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. W 2024 r. nie było żadnego wniosku o asystenta rodziny w ramach w/w programu.

VI. W 2024 roku realizowane były następujące cele Programu, a mianowicie:

1. Zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego poprzez zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom przeżywającym trudności oraz zapewnienie dzieciom i uczniom posiłków w stołówkach szkolnych, przedszkolach.
2. Prowadzenie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu więzi rodzinnych poprzez kierowanie rodzin i dzieci do poradni specjalistycznych i zwiększenie świadomości korzyści płynących ze wsparcia specjalistów.
3. Promowanie prawidłowego modelu rodziny poprzez regularne wspieranie działań sprzyjających kształtowaniu u dzieci i młodzieży postaw tolerancji, akceptacji. Motywowanie członków rodzin do podjęcia terapii w zakresie uzależnień oraz do czynnego udziału w życiu rodziny wszystkich jej członków.
4. Podnoszenie poziomu funkcjonowania rodzin, wsparcie rodzin dysfunkcyjnych poprzez zapewnienie wsparcia asystenta rodziny i pracownika socjalnego bądź innych specjalistów tj. pedagog, psycholog, policja, kurator sądowy.
5. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej poprzez współfinansowanie przez Gminę Dobroń pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

VII. Potrzeby związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Z rozpoznanych potrzeb środowiska lokalnego oraz w celu realizacji zapisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Programu wynika potrzeba realizacji następujących działań:

1. Realizacja 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dobroń na lata 2023 - 2025, o którym mowa w art.176 pkt 1 ustawy , uchwalony przez Radę Gminy w Dobroniu w dniu 28 lutego 2023 roku.
2. Kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny, który będzie pracował z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej i obejmie je długoterminowym wsparciem .
3. Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na realizację zadania oraz kontynuacja udziału w programie wsparcia rodziny w 2024 roku ogłaszanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
4. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji pracowników socjalnych, asystenta rodziny poprzez uczestnictwo w szkoleniach i kursach mających na celu zdobywanie wiedzy i umiejętności w zakresie szeroko rozumianego wsparcia rodziny.
5. Zabezpieczenie pomocy psychologicznej i prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego na terenie gminy.
6. Potrzeba zwiększenia środków na pobyt dzieci w pieczy zastępczej, który niestety rośnie z roku na rok. Im dłuższy pobyt dziecka w pieczy tym większy procentowy udział współfinansowania w kosztach opieki i wychowania dzieci w pieczy zastępczej.

7. Prowadzenie pracy z rodzinami biologicznymi, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej, mającej na celu przywrócenie właściwych postaw i funkcji rodziny
8. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o których mowa w art.187 ust.3.
9. Monitoring sytuacji rodzin, dzieci w tych rodzinach, zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez pracowników socjalnych Ośrodka i asystenta rodziny oraz przez członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Dobroń.
10. Rozważenie utworzenia grup wsparcia. Poprzez zorganizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganiu izolacji. Grupa wsparcia skierowana byłaby do rodzin mających problemy w zakresie opieki i wychowania małoletnich dzieci. Spotkania w grupie odbywałyby się raz w miesiącu, do udziału zaproszeni byłiby przedstawiciele innych instytucji, w tym: dzielnicowy, kuratorzy zawodowi i społeczni, pracownicy ośrodka zdrowia, pracownicy oświaty, pracownicy socjalni itp.
11. Potrzeba wspierania rodziców w rozwoju ich kompetencji rodzicielskich poprzez organizację profesjonalnych warsztatów kompetencji rodzicielskich, które zwiększą umiejętności rodziców w radzeniu sobie z problemami wychowawczymi, odpowiedniego reagowania, a także rozpoznawania potrzeb swoich dzieci.
12. Systematyczna i kompleksowa praca asystenta rodziny z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych. Efektem czego będzie zmniejszanie liczby dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną.
13. Przygotowanie nowego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dobroń na lata 2026-2028.

W budżecie Gminy Dobroń na rok 2025 w związku z realizacją tej ustawy zostały zaplanowane środki finansowe w wysokości **346.100,00 zł** z przeznaczeniem na finansowe wspieranie rodziny, tj. na zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców, a także na realizację usług asystenta rodziny.

Dobroń, dnia 13 marca 2025 roku

Opracowała: Adrianna Prusisz

Monika Wolna

Przewodniczący Rady
Gminy w Dobroniu

Janusz Szerffel